

מסורת הש"ס

א) מלך אמר חסד ע"י כלה כ... ב) ונביאה א"י מיריב... ג) לקמן ת"ר... ד) מלך אמר חסד ע"י רב הדין... ה) ונביאה א"י מיריב... ו) ונביאה א"י מיריב... ז) ונביאה א"י מיריב... ח) ונביאה א"י מיריב... ט) ונביאה א"י מיריב... י) ונביאה א"י מיריב...

הגהות הב"ח (א) נ"ט מ"ג גלוסקאות חגן החם הסופגנין והדובשנין וק"ו ג' ר"ן:

גליון הש"ס נ"ט ויקבענה ב"ן וכן נחמ"ד ס"ו נחמ"ד מ"א פיהם ק"ו וכן נחמ"ד כלה פלג וכל פ"ו פ"ו וכן כ"ד:

מוסף רש"י

וכמה פת עבה. שהיו בית הלל גביה כ"ב. שכן מצונו בלחם הפנים. שהיו מלך מלחמתם כלל המנוחה בלחם מלח המנוחה. וענין טעם טעם להם הפנים. וכן פנים פתוחים משום (ב"ב כ"ב). בורחין. של בית גבתי ש"ו אומנים חרשים נדרו (ש"ס). בפת עמילה. כ"ר"א ג"כ. שהיה טעון ג' מלח שיפה. ששף ע"ד. ומשם מלח עשירה. בלחמיה. ש"ף אמת כועש עשיר. ש"ף בעצם טעם ש"ס. (ש"ס). ששים יבשין. מע"ד נכ"ס היו ספקין מלכות. ע"י להם כחמ"ה כחמ"ה ע"י (א). ומע"ד נחמ"ד ע"י (א). ונחמ"ד לשם הענין וכן אופן ומכאן על ל"כ קידש (ב"ב כ"ב). בתורה ח"ב. שמתקין אחר כל יום יום למנוחה. וכן ל"ל. וכן בתורה של חמ"ה. נחמ"ד ונחמ"ד (א). אמת מנח לא מקדש על חמ"ה היה משום שחלם וכן חלם חלם הכניס. ששפ"ן וקדושן כהנה. היה ל"ה ל"ה שרת וכל שרת דתרת לא עבדן. (ב"ב כ"ב). איבא דאמרי. ר"ב נביאה אמר שאלת לא ר"ב ביהמ"ה. פת מרובה. ולא משום חמון. הוא אלא משום שרת ערמל יתירל אמר וליס אמר. (ש"ס). תנא נמי הכי. דבגלל דיש נמי נחמ"ד. וכן וכן הלל מתירין. שהם נחמ"ד וכן שהתערב מל"ה (ש"ס). ובהדראה. ק"ב דקמן (א). שאל ביהמות בן ור"ן. נחמ"ד אמר ויבוסם שמו היה לו משום אמר מתירין ויהא מתייר מ"ד. אמר להם אפשי יעשה נדפוס יקבענה מ"ד. ויחמ"ד (א). כ"ד. מ"ד כלל טעמ"ה. יאמרו כל הסריקין אסורין. לומר דכיתום היה יכל לפרוק מלחמיה ל"ה שבת ל"ה היה לו ידע. ואפשי אמר משום דלחמ"ה כל הסריקין כ"י חמ"ד (א). ובמצה העשירה. האפשי (חומת ט"ו). ואין חמ"ד נמשכין הימנה. וכבר אפשיה כל ד"ו (ש"ס). וכן לחמי תורה. אלא נחמ"ד כל כ"ש שיעתת הכח שפירסה ואין חמ"ד נמשכין ממנה קדש הלחם (ש"ס). פשיטא. דהך דינא ל"ה ל"ה ולחמי תורה. דהכל והכל כתיב (ש"ס).

כל שעה פרק שני פסחים

לו.

וכמה פת עבה טעם. ואפי' הכי שרו בית הלל אכל טעם מטעם לא: שכן מצונו בלחם הפנים. שהוא אסור לכל חמון כדלמירין זמנחות (כ). כל המנחה אשר תקריבו וגו' ויקרא ב' לרבות לחם הפנים למינוח לזוהרה שלא יחמילו ואפילו הכי עובי דפנותיו טעם דהיינו לחם שהיו לו פנים ואין פנים פתוחין מטעמ"ה: אם אמרו. והמירו עובי טעם: לוריון. להניס שבקלחין נשימוהו שלא יתמך יתירו לכל אדם שאינו זריון: כפס עמילה. שאינה ממחרת להחמץ שעמלתה מעכבתה. עמילה כדלמירין דתמן (מנחות ד' ט"ו). כל המנוחות טעוניהן שלם מלוח טעם וחמם מלוח בעיטה: כפגור חס. בכל יום תמיד היו מסקיין מנור של מקדש לאפשיה מנוחה ולחמי תורה ושל מחמת היה דלמנר זבוחים כפי' דס טעמ"ה (דף זה): כעלום יבשום. שהיו מביאים אוחן מיימות החמה המטה כדלמירין בנענית (דף ל"א). חמשה עשר ככל ואלין משש כחה של חמה ולא היו כוחמין עובי למערה: י"פס מרובה. הרבה מריון בימד ולא משום חמון נקט לה ובחמ"ד דקיס קאמר ומשום דקא טרמ טירמ"ה דלא לרין הוא: בימוד. כינו לבינו. רביה דר' ירמיה רב רביה דרב רבנו הקדוש. לישנא אחרינא כייחוד נבדור כמו וידעו בימוד שש ארון נגזו (יומא דף נ"ד): בלישה. כשליש אוחה עבה היא העיסה כשהיא כולה ביחד: הכי גרסקין טעמ"ה נמי הכי כ"ש אומרים אין אופין פת עבה כ"ס ולא גרסקין כפסח: טעמ"ה נמי הכי. דלאו משום חמון נקט אלא משום טירמ"ה דהא הכא לא תנא פסח: ובסריקין המצויירי. מלוח המצויירות ואפ"פ שאמרו לכתלה אסור דיעבד שפיר דמי: טעה עליהן. לגיירן ואין עומין מהר למנור ומחמ"ד: אפשי יעשה. הזורה נדפוס ויקבענה בסריקין: כיון. כלומר מהר נדפוסיה אמת: כיוסום מוסרין. שהרי רוב נחמוניהן אין להן אוחה דפוס: לא של כל אדם אמרו. לאסור דבעל בית העושה אוחן לעמנו אינו עושש לייפותן כל כך ולחמי עשה עליהן: אלא של נחמוניהן. העושין למכור ומקפידין על נויין ושהיה על כיון: איבא דאמרי לא של נחמוניהן אמרו. לאסור שרגלין ובקלחין כדבר יש להן דפוסין: עושין סריקין. מתיירין כמין ריקין וכלכד שיהו דקין וקלוחין דאין ממהיין להחמין אלא לא מתיירין אה העניס כגלוסקאות דמתוך עוביין מחמ"דן כשהיה מועט: הסופגנין. עשוין כספוג: והדובשנין. מוטונין דכדש וכולן מין לחם: והאפיקרטיין. עשוין כלפיתית דמתרגמינן אפיקרטיין (שמות ט"ו)

ובית הלל מתירין וכמה פת עבה א"ר הונא טעם שכן מצונו בלחם הפנים טעם מתקף לה רב יוסף א"ם אמרו כוריון יאמרו בשאינן זריון אם אמרו בפת עמילה יאמרו בפת שאינו עמילה אם אמרו בעציה יבשין יאמרו בעציה לחים אם אמרו בתנור חם יאמרו בתנור צונן אם אמרו בתנור של מתכת יאמרו בתנור של חרס אמר ר' ירמיה בר אבא שאילית את רבי ביחוד ומנו רב איבא דאמרי י"רב דרמיה בר אבא אמר רב שאילית את רבי ביחוד ומנו רבינו הקדוש מאי פת עבה יפת מרובה ואמאי קרו ליה פת עבה משום דנפישא בלישה ואי בעית איבא

באתריה דהאי תנא לפת מרובה פת עבה דקא טרמ טירמ"ה דלא צריך מאי איריא בפסח אפילו ב"ט נמי אין הכי נמי והאי תנא ביום טוב של פסח קאי תניא נמי הכי בית שמאי אומרים אין אופין פת יעבה כיום טוב יבית הלל מתירין ת"ר יוצאין בפת נקיה ובהדראה ובסריקין המצויירין בפסח אע"פ שאמרו אין עושין סריקין המצויירין בפסח אמר רב יהודה דבר זה שאל ביהמות בן זונין לחכמים מפני מה אמרו אין עושין סריקין המצויירין בפסח אמרו לו מפני שהאשה שווה עליה ומחמזתה אמר להם אפשר יעשה בדפוס ויקבענה כיון אמרו לו יאמרו כל הסריקין אסורין בייתום מותרין אמר רבי אלעזר בר צדוק פעם אחת נכנסתי אחר אבי לבית רבן גמליאל והביאו לפניו סריקין המצויירין בפסח אמרתי לא לא כך אמרו חכמים אין עושין סריקין המצויירין בפסח אמר לי בני לא של כל אדם אמרו אלא של נחמוניהן אמרו איבא דאמרי הכי קאמר ליה לא של נחמוניהן אמרו אלא של כל אדם א"ר יוס' עושין סריקין כמין ריקין ואין עושין סריקין כמין גלוסקאות (ב) ת"ר הסופגנין והדובשנין ואיסקריטין וחלת המסרת והמדומע פטורים מן החלה מאי חלת המסרת אמר רבי יהושע בן לוי זה חלוט של בעלי בתים אמר ריש לקיש הללו מעשה אילפס הן ורבי יוחנן יאמר מעשה אילפס חייבין והללו שעשאהן בחמה מיתיהן הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באילפס חייבין בחמה פטורין תיובתיה דרבי שמעון בן לקיש אמר עולא אמר לך רבי שמעון בן לקיש הכא במאי עסקינן שרתתיה ולבסוף הדביק אבל הדביק ולבסוף הרתיה מאי הכי נמי דפטורין ארתני סיפא עשאן בחמה פטורין ליפולג וליתני בדידה כד"א כגון שרתתיה ולבסוף הדביק אבל הדביק ולבסוף הרתיה חסורי מחסרה והכי קתני כד"א שרתתיה ולבסוף הדביק אבל הדביק ולבסוף הרתיה כמי שעשאן בחמה ופטורין ת"ש"י יוצאין במצה הינא ובמצה העשויה באילפס הכא נמי שרתתיה ולבסוף הדביק מאי מצה הינא אמר רב יהודה אמר שמואל כל שפורסה ואין חוטינן נמשכין הימנה אמר רבא י"וכן לחמי תורה פשיטא הכא לחם כתיב והכא לחם כתיב מהו דתימא הואיל וכתיב יוהקריב ממנו

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

אחד זה חלוט של בעלי בתים שאמרנו למעלה. פירוש חלות שאינו אמית בתנור אלא על המשרת. שהיא כמו טיין, ואפני אותן החלות במשרת על ידי שכן. לפיכך נקראות חלות המשרת. כלומר חלות האפירות במשרת. פירוש מרומי. פירוש שנחנקו ונפלה בהן תרומה נקרא דמי. מאי טעמא הללו פטורין מן החלה. ריש לקיש אמר מפני שהן מעשה אלפס. ואינו קרי לחם אלא האפי בתנור. ור' יוחנן אמר אפילו מעשה אלפס חייבין בחלה. והללו לא עשאן באלפס על ידי האור אלא בחמה. ומתבין לרש"י הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין עשאן באלפס חייבין בחמה פטורין. ומשני טעם שרתתיה האלפס ובסוף הדביק הסופגנין הללו באלפס חייבין. והכי קתני כד"א בשרתתיה ולבסוף הדביק. שנמצאת אפיקין. אבל

עין משפט
נר מצוה
קבא א"ש טע"ה אר"ח ס"י פ"ס
ספ"ק ה'
קבא ב"ב מ"י מ"ג מ"ג מ"ג
ר"ע ה"ל מ' טע"ש
אר"ח ס"י ט"ח ספ"ק ה'
קב"ב ר' מ"י פ"ו מ"ג מ"ג
מ"ה ה"ל מ' פ"ס
לח"ן ע"י טע"ש אר"ח ס"י פ"ס
מ"ג ספ"ק ה'
קב"ב ה' מ"י טע"ש מ"ג מ"ג
מ"ה ה"ל מ' פ"ס
ס"ט טע"ש אר"ח ס"י פ"ס
ספ"ק ה'
קב"ב ר' מ"י פ"ו מ"ג מ"ג
מ"ה ה"ל מ' פ"ס
לח"ן ע"י טע"ש אר"ח ס"י פ"ס
מ"ג ספ"ק ה'
קב"ב ה' מ"י טע"ש מ"ג מ"ג
מ"ה ה"ל מ' פ"ס
ס"ט טע"ש אר"ח ס"י פ"ס
ספ"ק ה'
קב"ב ר' מ"י פ"ו מ"ג מ"ג
מ"ה ה"ל מ' פ"ס
לח"ן ע"י טע"ש אר"ח ס"י פ"ס
מ"ג ספ"ק ה'

תורה אור השלם
והקריב טעמו אחד
מכל קרבן תרומה ל"ו
לכתוב תורה את דם
הקולומס לו יתקנה
ויקרא ו' י'

לעני רש"י
כד"ר"א [מ"ד] (לח"ס)
חכ"ט נ"ח ה"ס.

רבינו חננאל
והרד"ק לאוקמה במצה
וכמה עבה טעם
בעובי לחם הפנים שהיה
מצה והיה עבד טעם.
והרד"ק ואסקין האי פת
עבה פת מרובה היא.
ומשום טירמ"ה וכל יום יום
טוב הוא, ואמאי תנא
בפסח משום דבני ישראל
דפסח היה קאי. תניא נמי
הכי ב"ש אמר אין אופין
פת עבה כיום טוב וכו'
מתירין. ת"ר יוצאין בפת
נקיה ובהדראה ובסריקין
המצויירין ואף על פי
שאמרו אין עושין סריקין
המצויירין בפסח. ואמרינן
מאי טעמא מפני שהאשה
שווה עליהן למנוחה.
ועשו בדפוס. ודחו ואמרו
אפילו בדפוס אין עושין.
וסריקין רבן גמליאל אמר
ר' צדוק ל"ה אלעזר בני
לא של כל אדם אמרו אין
עושין אלא של נחמוניהן
דכתיב מסקי ליה טע"ה נחמ"ד
עלייהו. איבא דאמרי הכי
אמר ליה לא של נחמוניהן
אמרו דקייני ועבדו לעלל.
אלא של כל אדם אמרו
דלא בקייני והני רבי ר'ג
קייני. ר' יוסי אמר
עושין סריקין כמין ריקין
ואין עושין סריקין כמין
גלוסקאות. תנן
התם הסופגנין והדובשנין
והאיסקריטין וחלת המשרת
המדומע פטורין מן
החלה. כאי חלת המשרת